

ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI
HANOI UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

Nhóm chuyên môn Nhập môn Công nghệ phần mềm

NHẬP MÔN CÔNG NGHỆ PHẦN MỀM

Hướng dẫn bài tập:

Phương pháp kiểm thử hộp trắng

1. Bài toán kiểm thử với đồ thị luồng điều khiển
2. Bài tập áp dụng

Sau bài học này, người học có thể:

1. Nắm được **phương pháp** giải quyết bài toán kiểm thử với đồ thị luồng điều khiển
2. Biết **vận dụng kiến thức** về kỹ thuật kiểm thử cho bài toán kiểm thử với các tiêu chí bao phủ đường dẫn, bao phủ nhánh và bao phủ câu lệnh

1. Bài toán kiểm thử với đồ thị luồng điều khiển

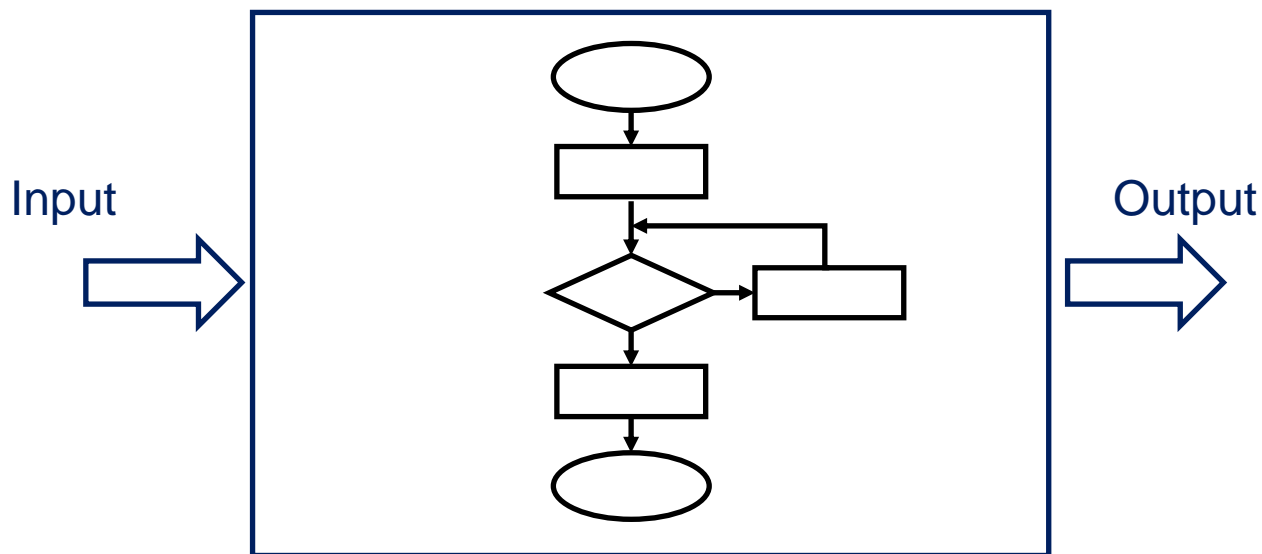
2. Bài tập áp dụng

1. BÀI TOÁN KIỂM THỬ HỘP TRẮNG

Bài toán kiểm thử luồng điều khiển

■ Mô tả

- Cho một đoạn chương trình (mã nguồn)
- Thiết kế các ca kiểm thử đảm bảo bao phủ đường dẫn (/nhánh/câu lệnh)

Hình 1.1: Kiểm thử hộp trắng

1. BÀI TOÁN KIỂM THỬ HỘP TRẮNG

Bài toán kiểm thử luồng điều khiển

▪ Cách giải quyết bài toán

- Bước 1: Vẽ đồ thị CFG tương ứng với đoạn chương trình đã cho.
- Bước 2: Xác định các đường đi (/nhánh rẽ/câu lệnh) tương ứng theo yêu cầu của đề bài.
- Bước 3: Xác định các giá trị đầu vào tương ứng theo các đường đi (/nhánh rẽ/câu lệnh) ở bước 2.
- Bước 4: Xác định các test case tương ứng với các giá trị tìm được ở bước 3.

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Ví dụ 1: giảm giá sản phẩm

Cho chương trình để xét giảm giá sản phẩm với mô tả như sau:

- Đầu vào:
  - có là thành viên hay không
  - có mã khuyến mãi hay không
- Đầu ra:
  - giảm 10% khi là thành viên hoặc giảm 7% nếu chưa phải là thành viên
  - giảm thêm 5% nếu có mã khuyến mãi hoặc chỉ giảm 3% nếu không có mã

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Đoạn mã chương trình

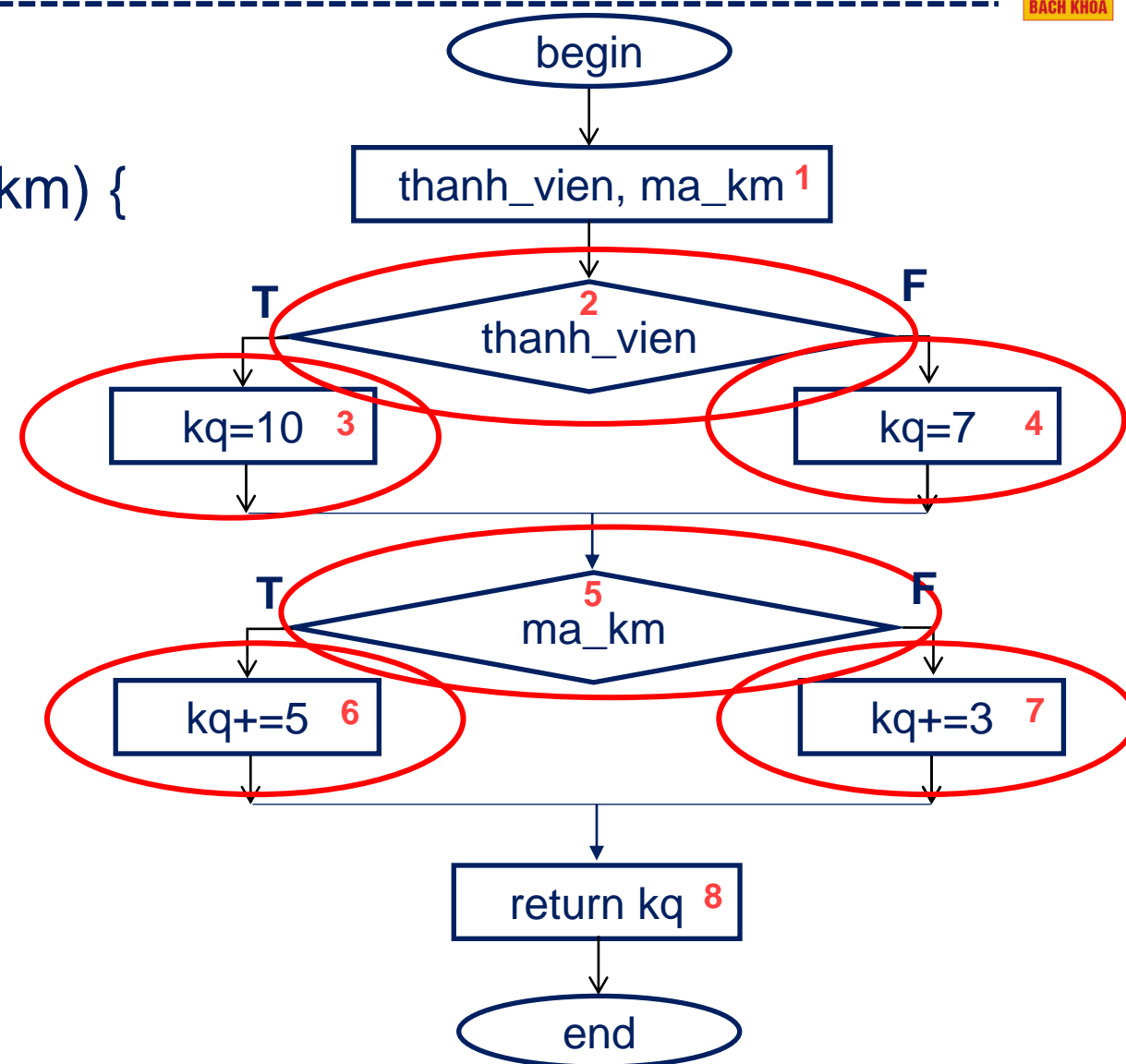
```
int giamgia(bool thanh_vien, bool ma_km) {  
    int kq = 0;  
    if (thanh_vien) kq = 10; else kq = 7;  
    if (ma_km) kq += 5; else kq += 3;  
    return kq;  
}
```


2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Đoạn mã chương trình

```
int giamgia(bool thanh_vien, bool ma_km) {  
    int kq;  
    if (thanh_vien) kq = 10; else kq = 7;  
    if (ma_km) kq += 5; else kq += 3;  
    return kq;  
}
```

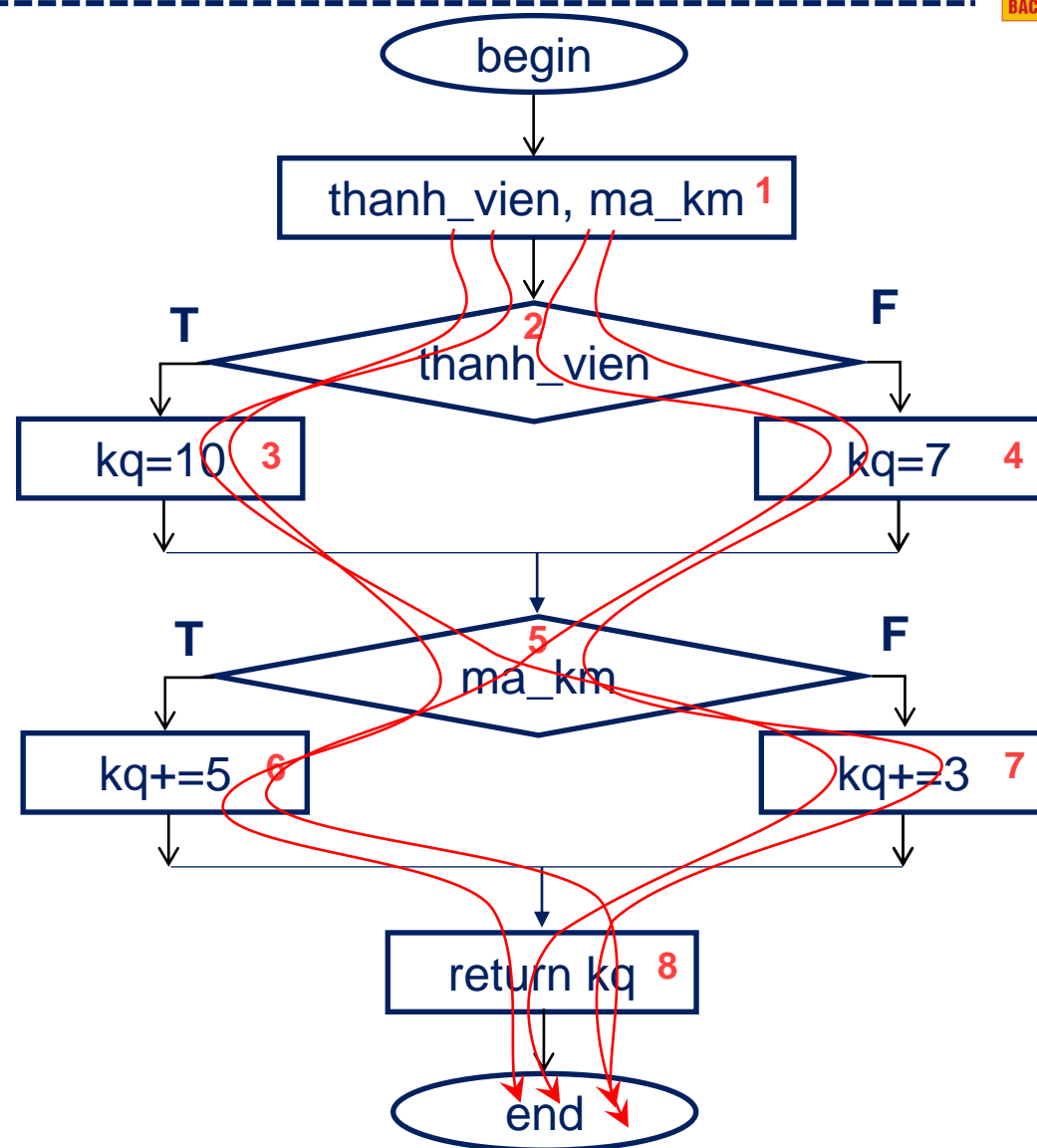

Hình 2.1: Sơ đồ luồng điều khiển – ví dụ 1

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Phủ đường dẫn

- (1-2-3-5-6-8): **TC <T, T, 15>**
- (1-2-3-5-7-8): **TC <T, F, 13>**
- (1-2-4-5-6-8): **TC <F, T, 12>**
- (1-2-4-5-7-8): **TC <F, F, 10>**

Hình 2.1: Sơ đồ luồng điều khiển – ví dụ 1

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Bao phủ nhánh (1): **T-T**

```
int giamgia(bool thanh_vien, bool ma_km) {
```

```
    int kq;
```

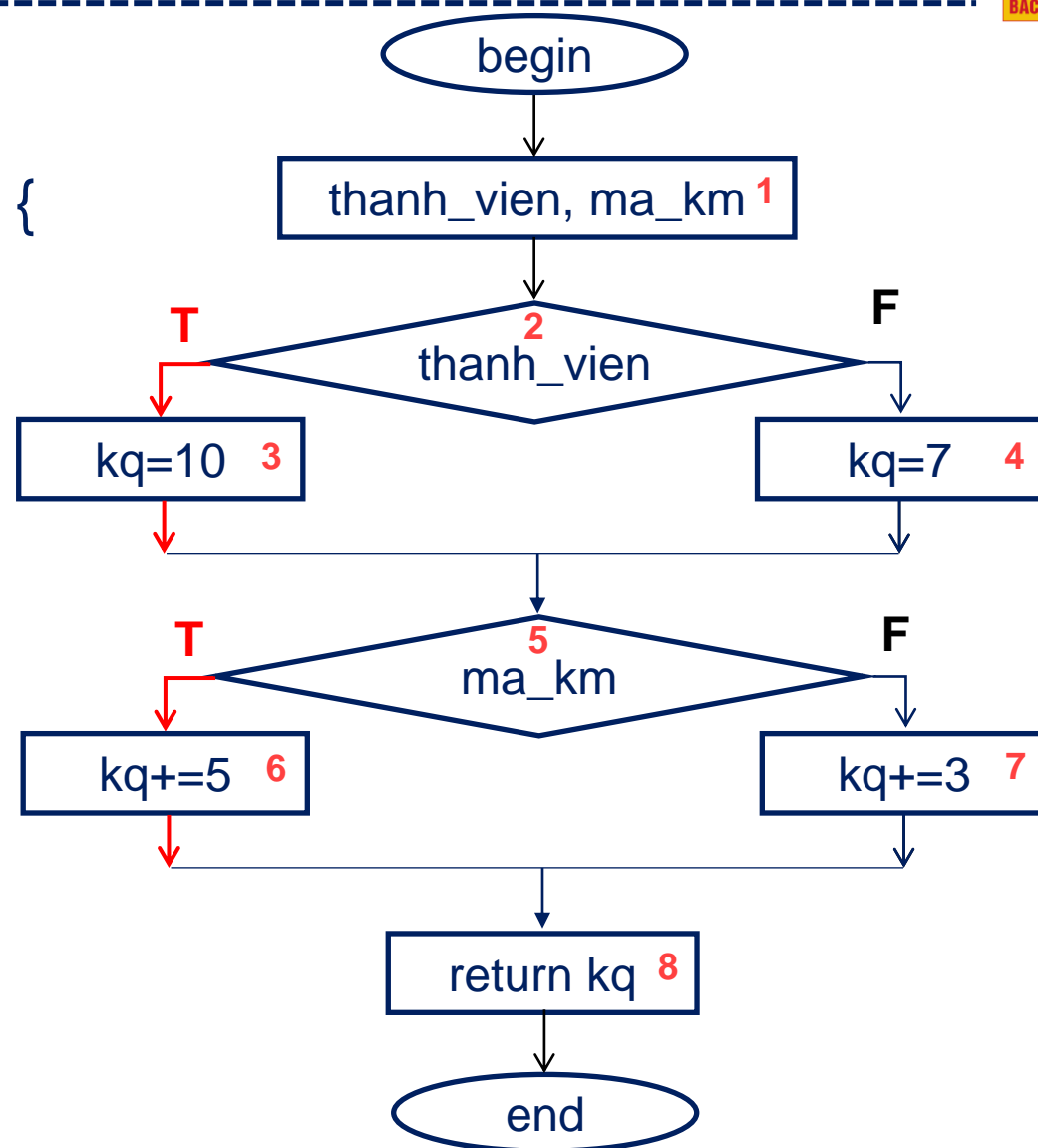
```
    if (thanh_vien) kq = 10; else kq = 7;
```

```
    if (ma_km) kq += 5; else kq += 3;
```

```
    return kq;
```

```
}
```

▪ **TC <T, T, 15>**

Hình 2.2: Bao phủ nhánh T-T

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Bao phủ nhánh (2): **F-F**

```
int giamgia(bool thanh_vien, bool ma_km) {
```

```
    int kq;
```

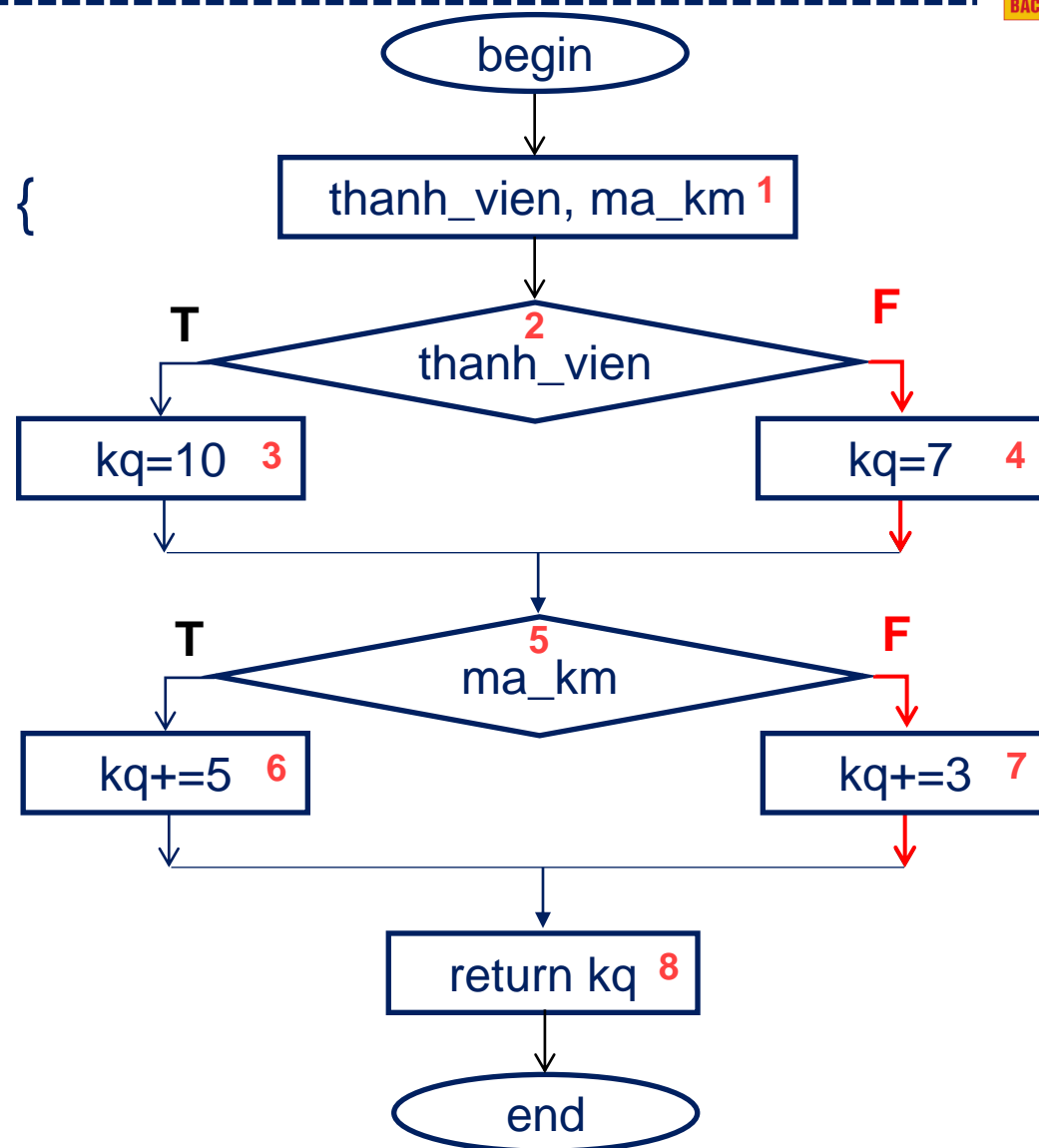
```
    if (thanh_vien) kq = 10; else kq = 7;
```

```
    if (ma_km) kq += 5; else kq += 3;
```

```
    return kq;
```

```
}
```

▪ **TC <F, F, 10>**

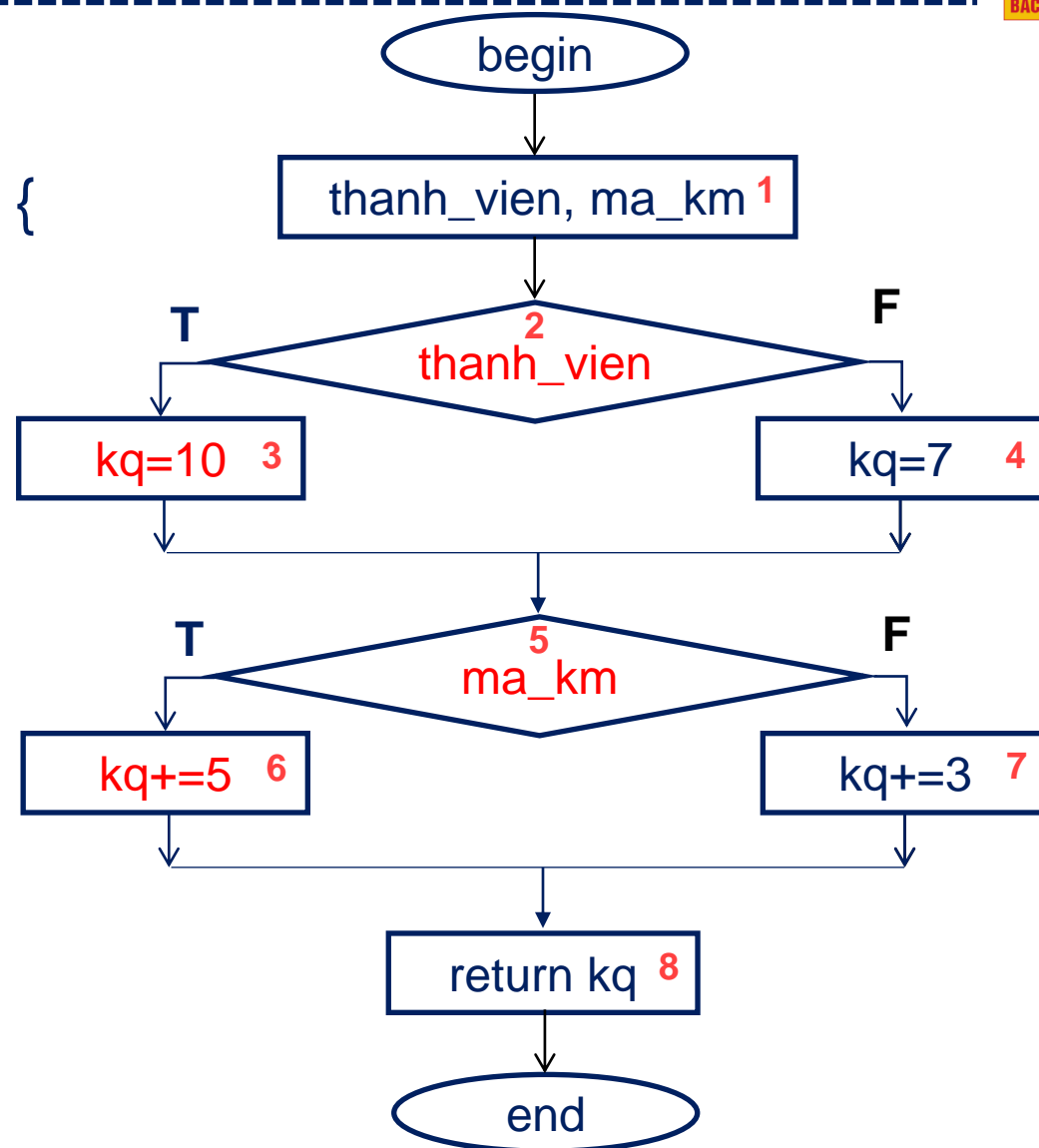
Hình 2.3: Bao phủ nhánh F-F

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Bao phủ lệnh (1):

```
int giamgia(bool thanh_vien, bool ma_km) {  
    int kq;  
    if (thanh_vien) kq = 10; else kq = 7;  
    if (ma_km) kq += 5; else kq += 3;  
    return kq;  
}
```

▪ TC <T, T, 15>

Hình 2.4: Bao phủ lệnh `kq=10` và `kq+=5`

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Bao phủ lệnh (2):

```
int giamgia(bool thanh_vien, bool ma_km) {
```

```
    int kq;
```

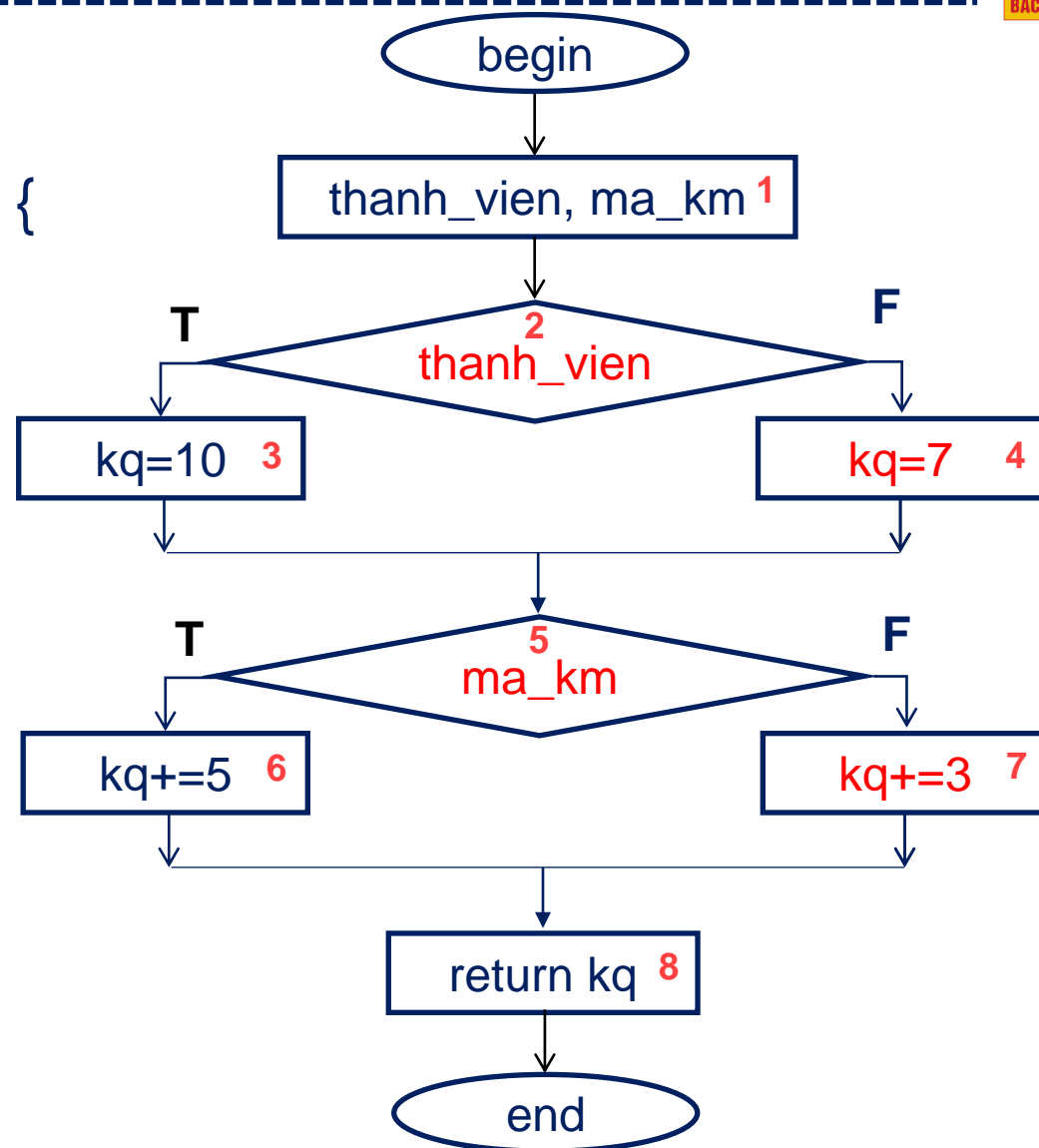
```
    if (thanh_vien) kq = 10; else kq = 7;
```

```
    if (ma_km) kq += 5; else kq += 3;
```

```
    return kq;
```

```
}
```

▪ **TC <F, F, 10>**

Hình 2.5: Bao phủ lệnh `kq=7` và `kq+=3`

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Nhận xét

- Trong bài tập này ta có
  - Bao phủ đường dẫn: 4 test case
  - Bao phủ nhánh: 2 test case
  - Bao phủ lệnh: 2 test case
- Ta thấy tiêu chí bao phủ đường dẫn cần đến 4 test case và là tiêu chí mạnh nhất.

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Ví dụ 2: xét kết quả điểm học phần

Cho chương trình xét điểm học phần của sinh viên với mô tả như sau:

- Đầu vào:
  - điểm quá trình và điểm cuối kì (qt và ck) - giả thiết thuộc khoảng $[0,10]$
- Đầu ra:
  - ‘đạt’ nếu $(qt * 0.3 + ck * 0.7) \geq 4$ và không có điểm liệt (< 3)
  - ‘không đạt’ nếu ngược lại

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

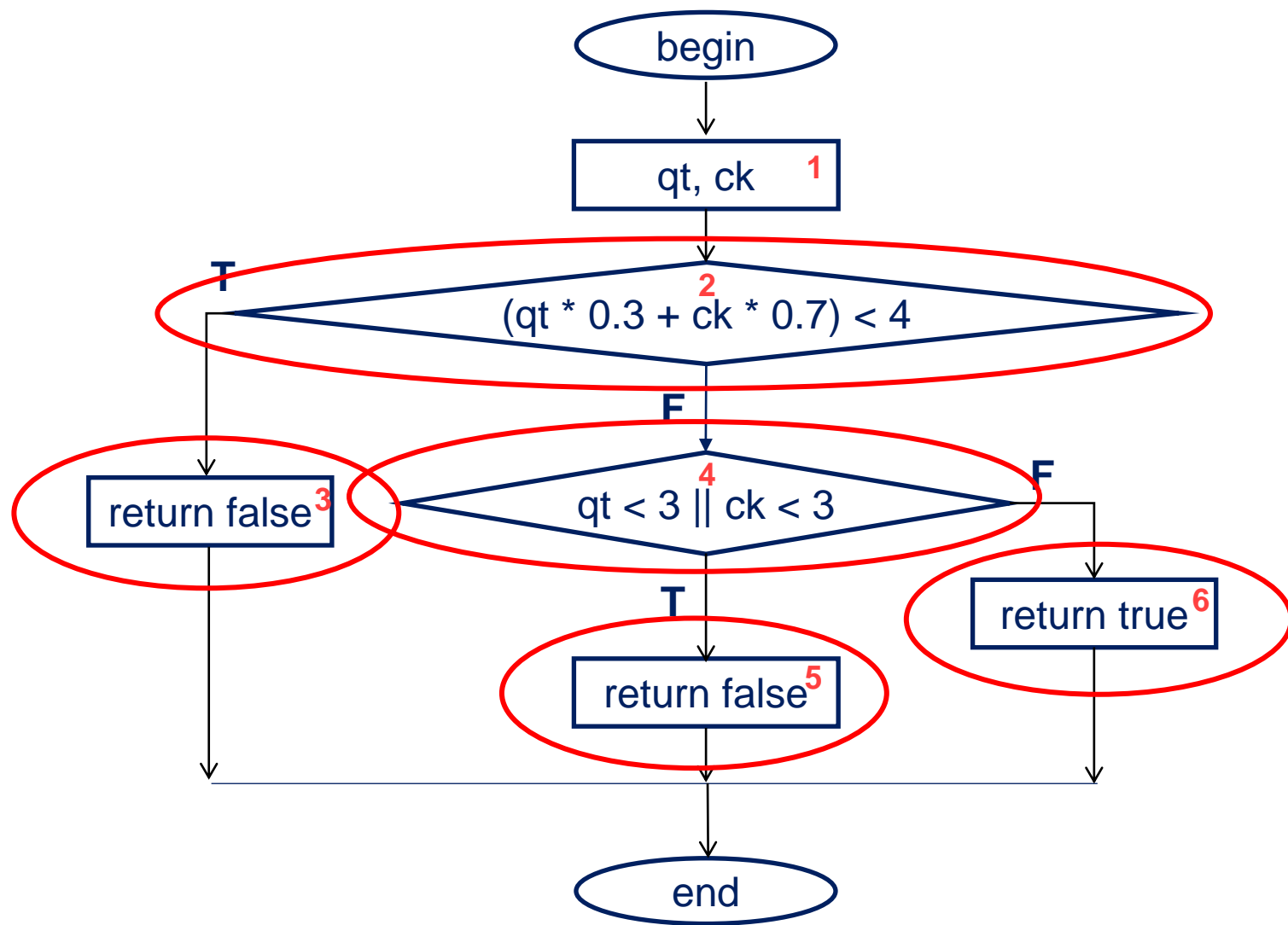
Đoạn mã chương trình

```
bool kq(float qt, float ck) {  
    if ((qt * 0.3 + ck * 0.7) < 4)  
        return false;  
    else  
        if (qt < 3 || ck < 3)  
            return false;  
        else  
            return true;  
}
```

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Đoạn mã chương trình

```
bool kq(float qt, float ck) {  
    if ((qt * 0.3 + ck * 0.7) < 4)  
        return false;  
    else  
        if (qt < 3 || ck < 3)  
            return false;  
        else  
            return true;  
}
```

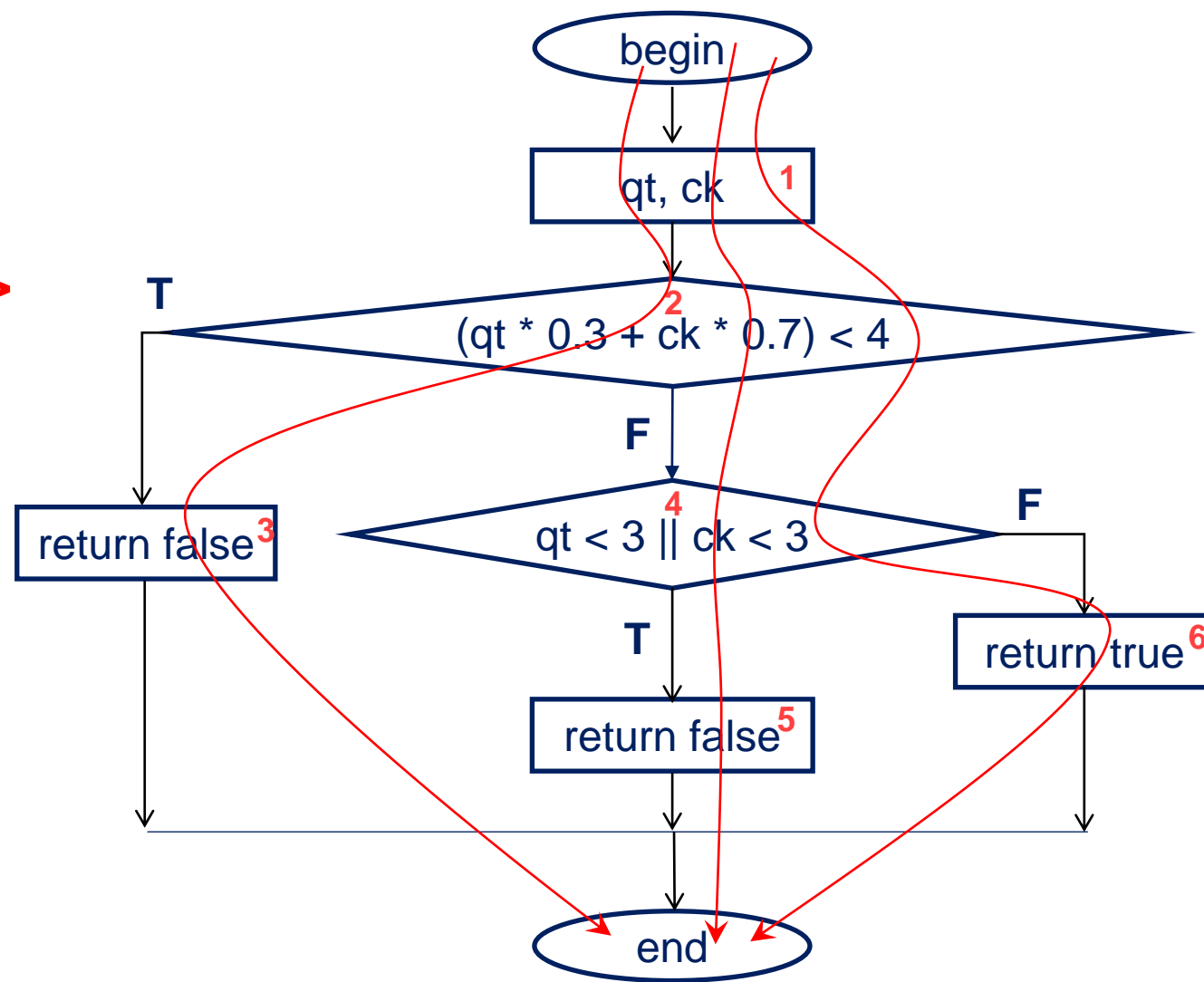

Hình 2.6: Sơ đồ luồng điều khiển – ví dụ 2

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Phủ đường dẫn

- (1 – 2 – 3): **TC <1, 5, false>**
- (1 – 2 – 4 – 5): **TC <2, 8, false>**
- (1 – 2 – 4 – 6): **TC <4, 8, true>**

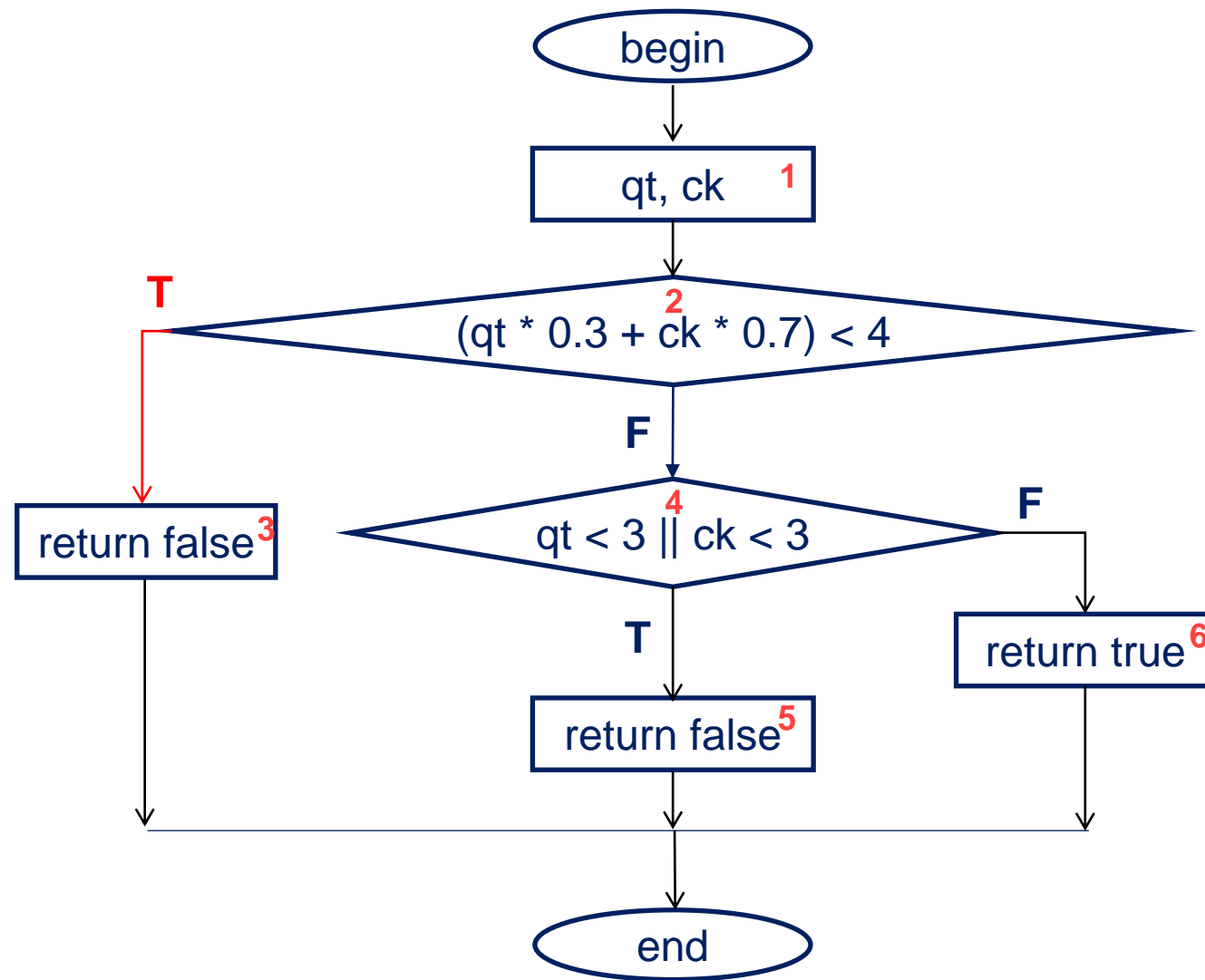
Hình 2.7: Sơ đồ luồng điều khiển – ví dụ 2

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Bao phủ nhánh (1): **T**

```
bool kq(float qt, float ck) {  
    if ((qt * 0.3 + ckT * 0.7) < 4)  
        return false;  
    else  
        if (qt < 3 || ck < 3)  
            return false;  
        else  
            return true;  
}
```

TC <1, 5, false>

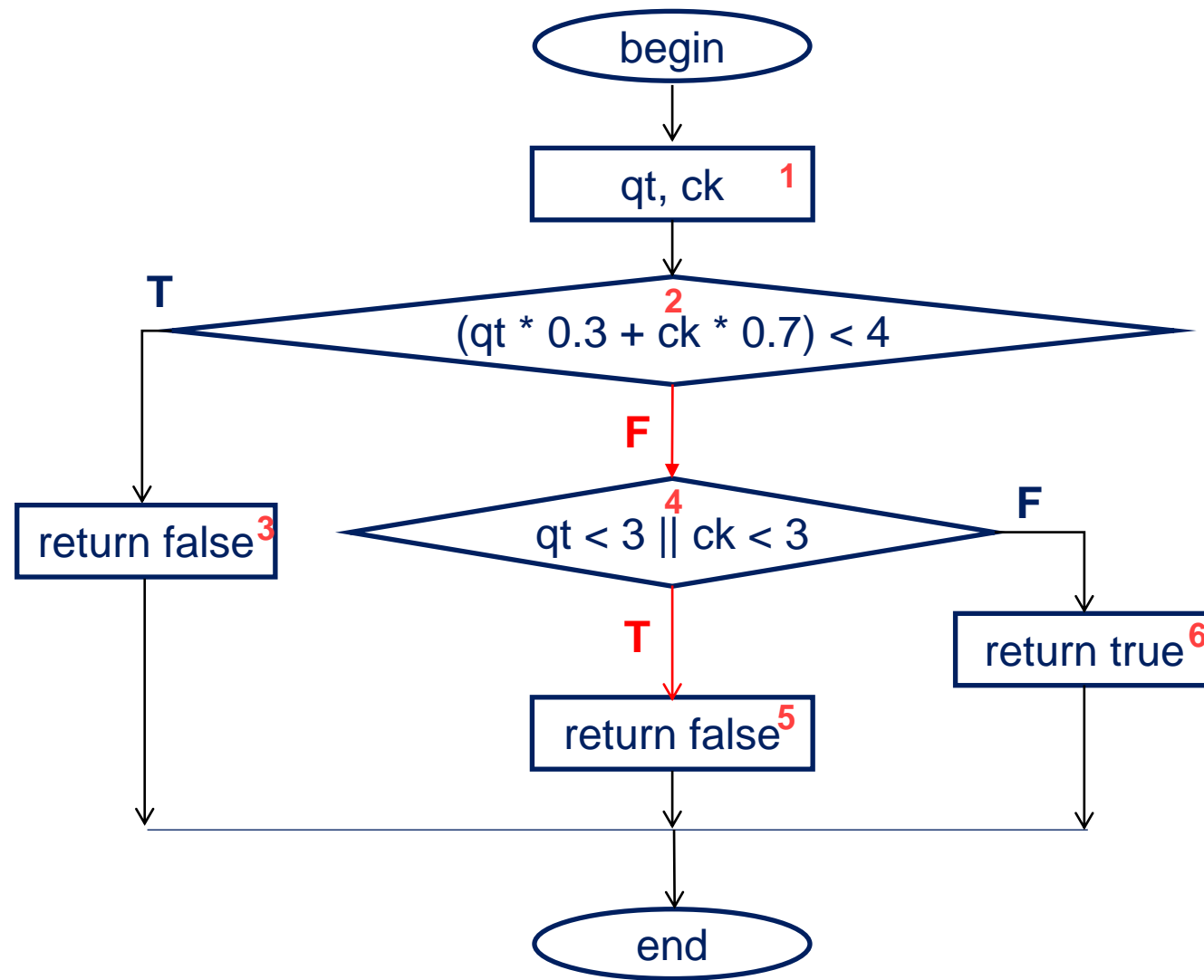
Hình 2.8: $(qt * 0.3 + ck * 0.7) < 4$ (T)

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Bao phủ nhánh (2): F, T

```
bool kq(float qt, float ck) {  
    if ((qt * 0.3 + ckF * 0.7) < 4)  
        return false;  
    else  
        if (qt < 3T || ck < 3)  
            return false;  
        else  
            return true;  
}
```

TC <2, 8, false>

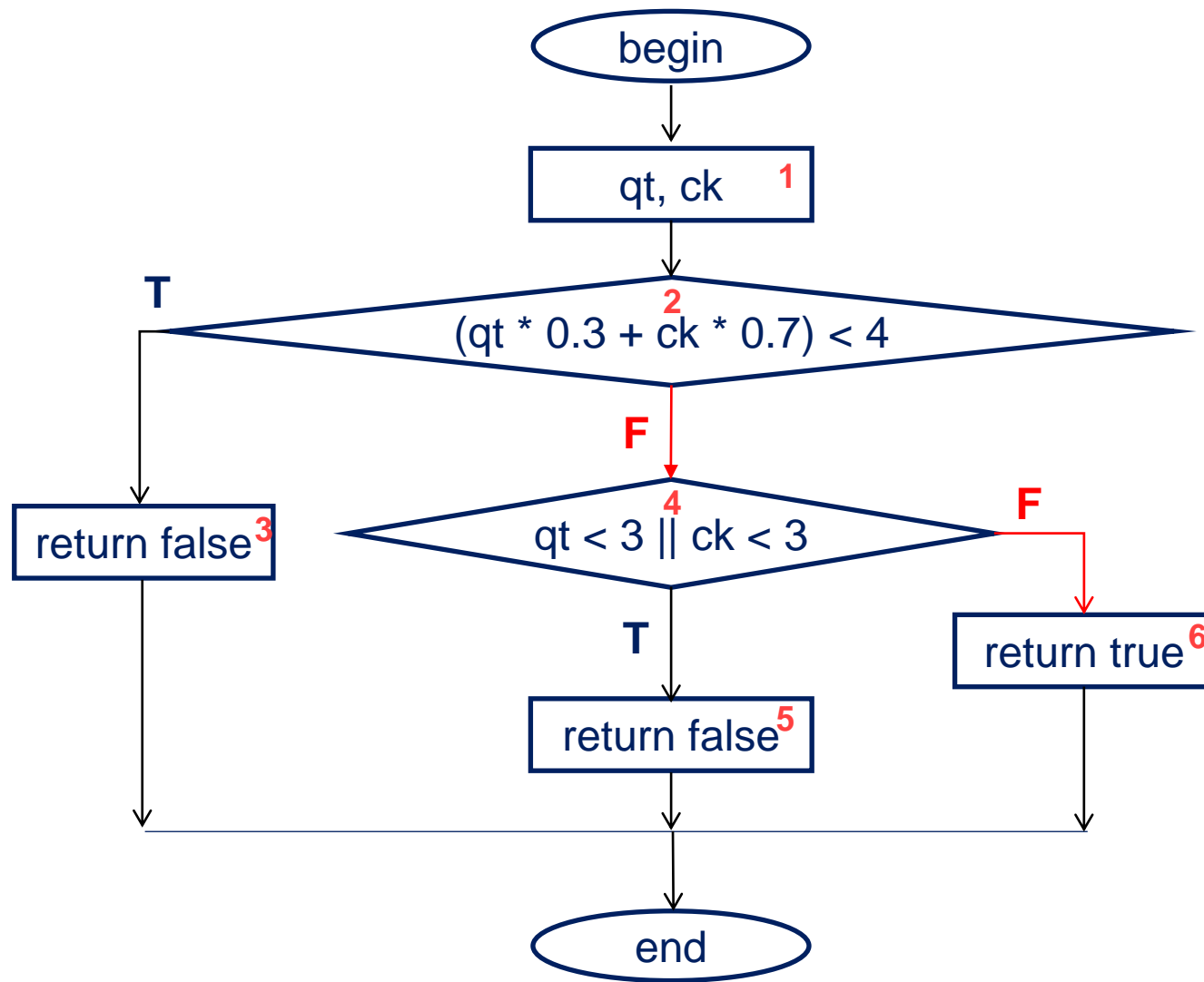
Hình 2.9: $(qt * 0.3 + ck * 0.7) < 4$ (F) và $(qt < 3 \parallel ck < 3)$ (T)

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Bao phủ nhánh (3): F, **F**

```
bool kq(float qt, float ck) {  
    if ((qt * 0.3 + Fck * 0.7) < 4)  
        return false;  
    else  
        if (qt < 3 F || ck < 3)  
            return false;  
        else  
            return true;  
}
```

TC <4, 8, true>

Hình 2.10: $(qt * 0.3 + ck * 0.7) < 4$ (F) và $(qt < 3 \parallel ck < 3)$ (F)

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

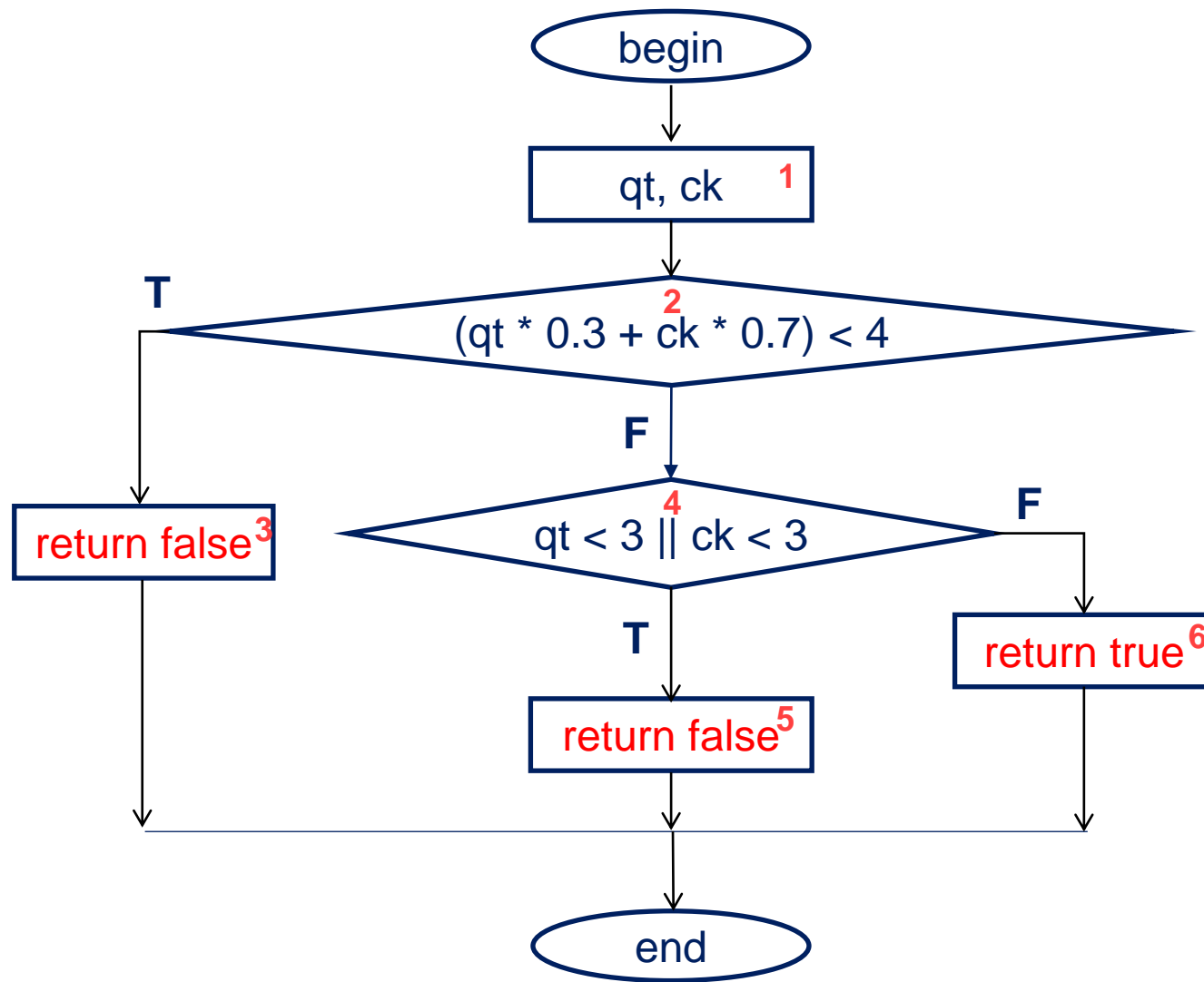
Bao phủ lệnh

```
bool kq(float qt, float ck) {  
    if ((qt * 0.3 + ck * 0.7) < 4)  
        return false; //1  
    else  
        if (qt < 3 || ck < 3)  
            return false; //2  
        else  
            return true; //3  
}
```

//1: TC <1, 5, false>

//2: TC <2, 8, false>

//3: TC <4, 8, true>

Hình 2.11: Bao phủ lệnh

2. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Nhận xét

- Trong bài tập này cả 3 test case tìm được đều áp dụng với cùng 3 tiêu chí đã cho.
  1. TC <1, 5, false>
  2. TC <2, 8, false>
  3. TC <4, 8, true>
- Như vậy không có sự phân biệt rõ ràng tiêu chí nào là mạnh nhất hay yếu nhất.

1. Bài tập vận dụng ở trên đã cung cấp cho người học cách thức giải quyết bài toán kiểm thử theo đồ thị luồng điều khiển.
2. Tiếp sau bài này, **người học có thể tự tìm hiểu thêm** về các kĩ thuật kiểm thử hộp đen.

NHẬP MÔN CÔNG NGHỆ PHẦN MỀM

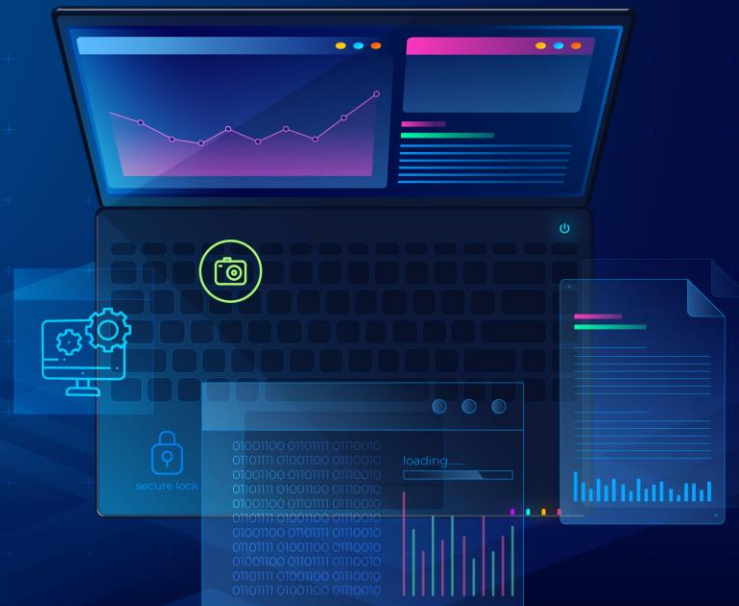
Hướng dẫn bài tập: Phương pháp kiểm thử hộp trắng

Biên soạn:

TS. Trần Nhật Hóa

Trình bày:

TS. Trần Nhật Hóa

NHẬP MÔN CÔNG NGHỆ PHẦN MỀM

Bài học tiếp theo:

Phương pháp kiểm thử hộp đen

Tài liệu tham khảo:

- [1] R. Pressman, Software Engineering: A Practitioner's Approach. 8th Ed., McGraw-Hill, 2016.
- [2] I. Sommerville, Software Engineering. 10th Ed., AddisonWesley, 2017.
- [3] Pankaj Jalote, An Integrated Approach to Software Engineering, 3rd Ed., Springer.
- [4] Shari Lawrence Pleege, Joanne M. Atlee, Software Engineering theory and practice. 4th Ed., Pearson, 2009